

POSTANOWIENIE

Dnia 31 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 31 lipca 2024 r.,

w sprawie **R. J.**

skazanego z art. 163 § 1 k.k. i in.

kasacji wniesionej przez obrońcę od wyroku Sądu Okręgowego w Częstochowie z 23 stycznia 2024 r., sygn. akt V II Ka 843/23

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Lublińcu z 17 sierpnia 2023 r., sygn. akt II K 68/22

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zwolnić skazanego z kosztów sądowych postępowania kasacyjnego, obciążając nimi Skarb Państwa.**

[J.I.]

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 17 sierpnia 2023 r., Sąd Rejonowy w Lublińcu, sygn. akt II K 68/22 uznał R.J. w pkt 1 wyroku za winnego tego, że w dniu 2 lutego 2019 roku w L., w woj. śląskim, podpalając siano i słomę w stajence, usiłował dokonać zniszczenia stajenki bożonarodzeniowej o wartości około 1000 złotych na szkodę Parafii Rzymskokatolickiej pw. [...] Kościoła w L., tj. przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 288 § 1 k.k., co za wymierzył mu karę 3 miesięcy pozbawienia wolności.

W pkt 2 wyroku R.J. został uznanym winnym tego, że działając w krótkich

odstępach czasu z wykorzystaniem takiej samej sposobności popełnił następujące występki:

1. w nocy z 27 na 28 kwietnia 2021 roku w L., w woj. [...], podpalając pojemniki na śmieci, dokonał zniszczenia mienia w postaci tych pojemników i kratki ściekowej, czym wyrządził szkodę w mieniu Gminy H. i K. o wartości około 850 złotych, tj. występki określony w art. 288 § 1 k.k.,
2. w dniu 17 sierpnia 2021 roku w miejscowości P., w woj. [...], podpalając paśnik dla zwierząt z magazynem, dokonał jego zniszczenia, czym wyrządził szkodę w mieniu Koła Łowieckiego „S” z siedzibą w L. o wartości 2000 złotych, tj. występki określony w art. 288 § 1 k.k.,
3. w dniu 04 listopada 2021 roku w L., w woj. [...], podpalając przy użyciu substancji łatwopalnej drzwi pomieszczenia gospodarczego, dokonał zniszczenia mienia znajdującego się w tym pomieszczeniu gospodarczym, czym wyrządził szkodę w mieniu G.P. o wartości około 6.640 złotych, tj. występki określony w art. 288 § 1 k.k.

i za to na podstawie art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył mu jedną karę 8 miesięcy pozbawienia wolności.

W pkt 3 wyroku R.J. został uznany winnym tego, że w nocy z 7 na 8 kwietnia 2021 roku w L., w woj. [...] poprzez zainicjowanie ognia w budynku stolarni, spowodował zdarzenie zagrażające mieniu w wielkich rozmiarach, mające postać pożaru i doprowadził do zniszczenia mienia G.M. o znacznej wartości, tj. o wartości wynoszącej co najmniej 300.000 złotych a niższej niż 1.000.000 złotych, tj. za winnego popełnienia występkę określonego w art. 163 § 1 pkt 1 k.k. i art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 288 § 1 k.k. i art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 163 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierza mu karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Orzeczone w pkt 1, 2, 3 kary pozbawienia wolności Sąd Rejonowy w L. połączył wymierzył skazanemu karę łączną 2 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzeczono wobec skazanego obowiązek naprawienia wyrządzonej szkody poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego G.M. kwoty 243.650 złotych oraz na rzecz pokrzywdzonego Koła Łowieckiego „S.” z siedzibą w L. kwoty 2000 złotych.

Apelacje od wyroku wnieśli obrońca i oskarżyciel publiczny.

Wyrokiem z 23 stycznia 2024 r., Sąd Okręgowy w Częstochowie, sygn. akt VII Ka 843/23 podwyższył orzeczone wobec R.J. kary pozbawienia wolności do: 6 miesięcy w pkt 1, roku i 6 miesięcy w pkt 2, a w konsekwencji karę łączną do 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Kasację od wyroku wniósł obrońca skazanego i zarzucił rozstrzygnięciu: obrazę przepisu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. poprzez nienależyte obsadzenie sądu II Instancji, rozpoznającego sprawę w postępowaniu apelacyjnym i wydającego wyrok w dniu 23 stycznia 2024r., w składzie którego orzekał Sędzia Sądu Okręgowego Pan Sędzia K.G.- powołany do pełnienia urzędu na podstawie postanowienia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 31 lipca 2020r., na wniosek złożony przez Krajową Radę Sądownictwa, na podstawie uchwały z dnia 15 października 2019 roku, ukształtowaną w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3 z późn. zm.), co w konsekwencji doprowadziło również do rażącego naruszenia art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 6 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 z późn. zm.), art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 19 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Częstochowie do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja obrońcy skazanego jest oczywiście bezzasadna, dlatego została oddalona na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Autor kasacji wskazuje na wystąpienie w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., jaką stanowi zdaniem skarżącego fakt wydania zaskarżonego wyroku przez Sąd, w składzie którego zasiadała osoba powołana na urząd sędziego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z 2017 r.

Na wstępie wskazać należy, że w doktrynie i w orzecznictwie utrwalony jest pogląd, że uchybienia wymienione w art. 439 § 1 k.p.k. zachodzą tylko wtedy, gdy

zaistniały w rzeczywistości, a nie pozornie, zaś przepisy regulujące bezwzględne przyczyny odwoławcze muszą być interpretowane ściśle. Zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej nie może abstrahować od rzeczywistego przebiegu postępowania sądowego. Nie można pod pozorem uchybień określanych jako bezwzględne przyczyny odwoławcze wnosić nadzwyczajnej skargi, dopatrując się naruszenia prawa w oparciu o okoliczności, które nie dają podstaw do przyjęcia takiego zaistnienia (*tak: postanowienie SN z 18.04.2019 r., III KK 65/18, LEX nr 2650301*).

Odnosząc się do licznych w ostatnich latach poglądów doktryny na temat okoliczności związanych z wadliwością procesu nominacyjnego w kontekście nienależytej obsady sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. wskazać należy, co następuje.

W treści kasacji jej autor powołuje się na uchwałę składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. (sygn. akt BSA I-4110-1/20, OSNK z. 2/2020, poz. 7), zgodnie z którą: „nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. [...] zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego w sądzie powszechnym albo wojskowym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 3), jeżeli wadliwość procesu powoływania prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności” (pkt 2 uchwały). Zgodnie więc ze stanowiskiem zaprezentowanym w uchwale zmaterializowanie się uchybienia polegającego na nienależytej obsadzie sądu mającej wynikać z udziału w procesie nominacyjnym wymaga każdorazowo wskazania wpływu wadliwości procesu nominacyjnego na treść zaskarżonego orzeczenia. Skarżący się z tej powinności nie wywiązał, nie wskazując w treści kasacji na jakiekolwiek okoliczności dotyczące wpływu wadliwego powołania na treść orzeczenia.

Należy mieć również na uwadze, że ww. uchwała nie ma waloru normatywnego, co wynika wprost z wyroku Trybunału Konstytucyjnego w z 20 kwietnia 2020 r., o sygn. U 2/20. W wyroku tym Trybunał stwierdził, że wskazana uchwała Sądu Najwyższego jest niezgodna z art. 179, art. 144 ust. 3 pkt 17, art. 183 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 8 ust. 1, art. 7 i art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 2 i art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864/30, z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 z późn. zm. OTK-A 2020, poz. 61 (Dz. U. z 2020 r. poz. 376)).

Odwołując się do stanowiska zawartego w postanowieniu Sądu Najwyższego z 23 września 2021 r., sygn. IV KZ 37/21, które Sąd Najwyższy w składzie orzekającym w niniejszej sprawie w pełni podziela, od strony formalnej nie ma instrumentów prawnych po stronie jakiegokolwiek organu, w tym i Sądu Najwyższego, służących do tego, by weryfikować i negować orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w aspekcie ich obowiązywania, potencjalnych intencji Trybunału w zakresie orzekania, czy wreszcie poddawać kontroli poszczególne składy sędziowskie, w których orzeczenia te były wydawane. Przechodząc dalej, do poglądów doktryny, przytoczenia wymaga treść uchwały SN z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22 (OSNK 2022/6/22) w której Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, że brak jest podstaw do przyjęcia *a priori*, że każdy sędzia sądu powszechnego, który uzyskał nominację w następstwie brania udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po 17 stycznia 2018 r., nie spełnia minimalnego standardu bezstronności i każdorazowo sąd z jego udziałem jest nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Reasumując powyższe, autor kasacji winien wskazać konkretne argumenty uzasadniające, że jego zdaniem sędzia K.G. nie spełnia minimalnego standardu bezstronności i niezawiloci przy rozpoznaniu sprawy będącej przedmiotem skargi kasacyjnej. Skarżący takich argumentów skutecznie nie wskazał. Dodatkowo z analizy akt sprawy wynika, że okoliczności te nie były przez obrońcę i skazanego kwestionowane na etapie postępowania odwoławczego, w trybie dostępnych

instrumentów procesowych takich jak wniosek w trybie art. 42 § 1 k.p.k. w zw. z art. 41 § 1 k.p.k. Co również istotne, skarżący, mimo wysuwanych na etapie kasacyjnym wątpliwości co do powołania ww. sędziego pod kątem spełnienia przez niego wymogów niezawisłości i bezstronności – nie skorzystał również z trybu określonego w art. 42a ust. 3 ustawy z 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych.

O kosztach sądowych postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 624 § 1 k.p.k.

Wobec oddalenia kasacji bezprzedmiotowe stało się rozpoznanie wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[ms]